بسم الله الرحمن الرحیم

ادله ی نقلی در نفی سهو و نسیان از امام معصوم ع

و ابطال جهالت های دجال ناصب بصری

همواره مدعیان دروغین در طول تاریخ ، برای جبران نقائص خود ، به انکار فضائل و مقامات اولیاء الهی روی میاورند .

چرا که وقتی که علم به نقص و جهل خود دارند ، چاره ای نیست جز انکه وجود این مقام و علم را در صاحبان حقیقی ان مقام نیز انکار نمایند .

برای مثال در مورد مذهب عامه به وضوح شاهد هستیم که : از انجایی که بزرگان این قوم به جهل خلفای خود علم و یقین دارند !

چاره ای ندیدند جز انکه لزوم وجود علم و اعلمیت در خلیفه ی پیامبر ص را انکار کنند .

و این سیره ای است که تا کنون نیز ادامه دارد ...

یکی از این مدعیان کذاب و مفتضح که رسوایی او اظهر من الشمس است احمد اسماعیل همبوشی بصری است که با ده ها ادعا ، غاصب شئون و مقامات اهل بیت و ائمه ی طاهرین علیهم السلام گشته است .

لکن از انجایی که وجود او مملو از جهل و خطا و نسیان و سهو و ... است و کوس رسوایی او گوش عالم را کر کرده است !

لذا راهی ندارد جز انکه به تنقیص مقام اهل بیت ع روی بیاورد !

تا به گمان خود با پائین اوردن مقام اهل بیت راه چاره ای برای توجیه جهالت های خود پیدا کند !

جهالتی که حتی در خواندن ایات قران نیز بروز و ظهور کرده است !

اکنون ما در این مقام مختصرا و با ارائه ی وثائق تصویری و توضیحی بسیار کوتاه به بیان ادعای او و ابطال این ادعا میپردازیم

و جهل و نصب دجال ناصب را برای اهل خرد اشکار میسازیم :

ادعای دجال ناصب بصری : امکان و وجود سهو و نسیان در پیامبر و ائمه علیهم السلام

دجال بصری مدعی میشود : هیچ دلیل نقلی در نفی سهو و نسیان ائمه علیهم السلام وجود ندارد !!!

تصویر ادعای احمد بصری در عدم وجود دلیل نقلی در نفی سهو و نسیان از پیامبر و ائمه علیهم السلام :

اکنون در ادامه ملاحظه خواهیم کرد که ایا دلیل نقلی صریح در نفی سهو و نسیان معصوم ع وجود دارد یا نه ؟؟!!

و ایا کلام احمد بصری جاهل و مدعی علم ! صحیح و قابل قبول است ؟!

و یا کلام ال محمد علیهم السلام ...

دلیل اول :

ابتدا توجه شما را به روایتی که توسط خود احمد بصری نقل شده است جلب مینماییم .

تا ثابت شود حدیثی که به ان احتجاج میکنیم ، مورد قبول خود احمد بصری میباشد و در کتاب خود به ان استشهاد کرده است .

فلذا برای او و اتباع مارقش قابل رد و خدشه نیست !

﴿وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ﴾: رسول الله محمد صلى الله عليه وآله.

﴿لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ * ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ﴾: المخلوق الأول هو حقيقة الإنسان إذا ارتقى إلى أعلى عليين، والمخلوق الثاني هو حقيقة الإنسان إذا أزرى بنفسه إلى أسفل سافلين. والأول هو العقل أو محمد صلى الله عليه وآله، أما الثاني فهو الجهل أو الثاني ، وكلاهما إنسان، ولذا قال تعالى: ﴿خَلَقْنَا الْإِنسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ * ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ﴾، أي خلقنا الإنسان، فجعلنا أعلى مراتب الارتقاء للإنسان، وأسفل مراتب التدني أيضاً للإنسان.

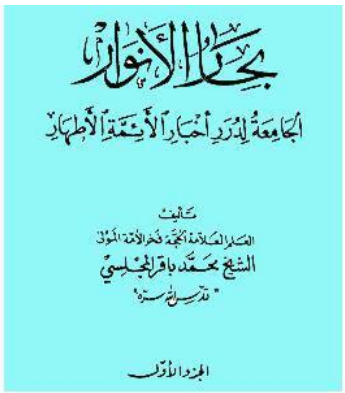
قال أبو عبد الله عليه السلام: (إن الله عز وجل خلق العقل، وهو أول خلق من الروحانيين عن يمين العرش من نوره، فقال له: أدبر فأدبر، ثم قال له: أقبل فأقبل، فقال الله تبارك وتعالى: خلقتك خلقاً عظيماً وكرمتك على جميع خلقي. قال: ثم خلق الجهل من البحر الأجاج ظلمانياً فقال له: أدبر فأدبر، ثم قال له: أقبل، فلم يقبل، فقال له: استكبرت فلعنه) [1].

1- بحار الأنوار : ج1 ص97.

همانطور که ملاحظه میفرمایید در کتاب فوق ، احمد بصری به روایت معروف جنود عقل و جهل استشهاد میکند .

و میگوید : پیامبر اکرم ص همان عقل است . همان عقلی که اول ما خلق الله است . که جامع تمام جنود عقل و صفات حسن و نیک میباشد .

اکنون به ادامه ی این روایت توجه فرمایید :

بحار الأنوار

الجامعة لدرر أخبار الأئمة الأطهار

تأليف

العلامة المحدث الحجة فخر الأمة المولى

الشيخ محمد باقر المجلسي

قدس الله سره

الجزء الأول

٧ ـ ل : أبي ، عن سعد والحميري معاً ، عن البرقي عن علي بن حديد ، عن سماعة قال : كنت عند أبي عبدالله عليه السلام و عنده جماعة من مواليه فجرى ذكر العقل والجهل ، فقال أبو عبدالله عليه السلام : اعرفوا العقل و جنده ، والجهل و جنده تهتدوا ، قال سماعة : فقلت جعلت فداك لا نعرف إلّا ما عرّفتنا ، فقال أبو عبدالله عليه السلام : إنّ الله جلّ ثناؤه خلق العقل وهو أوّل خلق خلقه من الروحانيين[1] عن يمين العرش من نوره[2] فقال له أقبل فأقبل ، ثمّ قال له أدبر فأدبر ؛ فقال الله تبارك و تعالى : خلقتك خلقاً عظيماً ، وكرّمتك على جميع خلقي . قال : ثمّ خلق الجهل من البحر الأجاج ظلمانياً ، فقال

له أدبر فأدبر ، ثمّ قال له أقبل فلم يقبل ، فقال له : استكبرت ؟ فلعنه ، ثمّ جعل للعقل خمسة وسبعين جنداً ، فلمّا رأى الجهل ما اكرم به العقل وما أعطاه ، أضمر له العداوة ، فقال الجهل[1] يا ربّ هذا خلق مثلي خلقته وكرّمته وقوّيته ، و أنا ضدّه ولا قوّة لي به ، فأعطني من الجند مثل ما أعطيته ، فقال نعم ، فإن عصيت[2] بعد ذلك أخرجتك وجندك من رحمتي قال : قد رضيت ، فأعطاه خمسة وسبعين جنداً . فكان ممّا أعطى العقل من الخمسة والسبعين الجند : الخير وهو وزير العقل ، وجعل ضدّه الشرّ وهو وزير الجهل ، والإيمان وضدّه الكفر ، والتصديق وضدّه الجحود ، والرجاء[3] و ضدّه القنوط ، و العدل وضدّه الجور ، والرضا وضدّه السخط ، والشكر و ضدّه الكفران ، والطمع و ضدّه اليأس ، والتوكّل وضدّه الحرص ، والرأفة وضدّها القرّة ، والرحمة وضدّها الغضب ، والعلم وضدّه الجهل ، والفهم وضدّه الحمق ، والعفّة وضدّها التهتّك ، والزهد وضدّه الرغبة ، والرفق وضدّه الخرق ، والرهبة وضدّها الجرأة ، والتواضع وضدّه التكبّر والتؤدة وضدّها التسرّع ، والحلم وضدّه السفه ، والصمت وضدّه الهذر ، والاستسلام و ضدّه الاستكبار ، والتسليم و ضدّه التجبّر ، و العفو و ضدّه الحقد ، و الرقّة و ضدّها القسوة ، و اليقين و ضدّه الشكّ ، و الصبر و ضدّه الجزع ، و الصفح و ضدّه الانتقام ، و الغنى و ضدّه الفقر ، و التفكّر[4] وضدّه السهو ، والحفظ وضدّه النسيان ، والتعطّف وضدّه القطيعة ، والقنوع وضدّه الحرص ، والمواساة وضدّها المنع و المودّة

همانطور که ملاحظه میفرمایید در این روایت شریف جنود عقل و جهل ذکر میشود . که ضد یکدیگر میباشند .

و میفرماید : تفکر و ضد آن سهو - و حفظ و ضد ان نسیان

پس بیان شد که از جنود جهل سهو و نسیان است .
و ضد انها تفکر و خفظ است که جنود عقل میباشند .

و احمد بصری با ذکر این روایت قائل شد به انکه عقل همان پیامبر اکرم ص میباشد

فثبت که سهو و نسیان از وجود پیامبر اکرم ص به دور است . و این دو از جنود جهل میباشند که ضد عقل هستند .

فلذا با همین یک دلیل روشن نقض ادعای دجال بصری و جهل او ، از طریق کلام خود او اشکار گردید .

دلیل دوم :

در این حدیث نیز مانند حدیث قبل از قاعده ی الزام نیز استفاده مینماییم .

و علاوه بر ذکر دلیل روایی ، احمد بصری را ملزم میکنیم به قبول احادیثی که خود او به انها احتجاج و استشهاد نموده است
تا جای خدشه و ردحدیث برای او اتباع مارقش باقی نماند :

در تصویر زیر احمد بصری به بخشی از خطبه و کلامی از امیر المومنین ع در نهج البلاغه استشهاد مینماید :

هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ * هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ * هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾[1].

والحقيقة أن هذه المرتبة من التوحيد لا تخلو من الشرك في مرتبة ما لجهتين:

الجهة الأولى: هي أننا لا يمكن أن نرفع كثرة الأسماء الملازمة للذات الإلهية عن أوهامنا، وإن كانت كثرة إعتبارية، فالله هو: الرحمن الرحيم القادر القاهر الجبار المتكبر العليم الحكيم...وهذه الكثرة وإن كانت لا تخل بوحدة الذات الإلهية أو الله ولكنها كثرة، وتحمل معنى الكثرة فهي مخلة بالتوحيد في مرتبة أعلى من هذه، قال أمير المؤمنين عليه السلام: (.....**أول الدين معرفته، وكمال معرفته التصديق به، وكمال التصديق به توحيده، وكمال توحيده الإخلاص له، وكمال الإخلاص له نفي الصفات عنه لشهادة كل صفة أنها غير الموصوف**)[2].

1- الحشر : 22 – 24.
2- نهج البلاغة : ج1 ص39.

اکنون به ادامه ی این روایت و خطبه ی امیرالمونین ع دقت فرمایید :

همانگونه که ملاحظه میفرمایید در ادامه خطبه امیرالمومنین ع به خلقت ملائکه و صفات انها اشاره نموده و میفرمایند :

لَا يَغْشَاهُمْ نَوْمُ الْعُيُونِ وَ لَا سَهْوُ الْعُقُولِ وَ لَا فَتْرَةُ الْأَبْدَانِ وَ لَا غَفْلَةُ النِّسْيَانِ

نه خوابی انها را فراگیرد .
و نه سهو و خطایی در عقول انها راه دارد .
و نه خستگی در بدن های انها ایجاد شود .

و نه غفلت و نسیان بر انها راه یابد .

در این خطابه ی معتبر و مهم نهج البلاغه ، امیر المومنین ع به صراحت سهو و نسیان و غفلت را از ملائکه نفی میفرمایند .

و حال انکه دجال جاهل بصری ناصبی در مدعای خود گفته بود نفی سهو و نسیان تنها مختص به لاهوت مطلق و نور مطلق و کمال مطلق یعنی خداوند است و صریحا میگوید مختص به خداوند است و لا غیر . و نفی سهو و نسیان از مخلوقات و خلیفه ی خدا ، غلو و باطل است !!!

دقت کنید : تمام ادعا و دلیل این دجال مقصر و ضعیف العقل ، در ادعای سهو و نسیان برای انبیا و ائمه ع ، از همین توهم باطلش نشات میگرفت . که با نص کلام امیرالمومنین ع ابطال شده و توهمات دجال نقش بر اب شد . و ثابت گشت که این امر اختصاص به خداوند ندارد و توسط خداوند قابل اعطا به مخلوقات نیز میباشد . و همین مطلب در بطلان توهم دجال و استدلال او کفایت میکند .

و همانطور که در مورد ملائکه این مطلب صادق است در مورد انبیاء ائمه که اشرف و افضل از ملائکه میباشند نیز به طریق اولی ثابت میباشد .

لذا با این حدیث و خطبه ی نهج البلاغه (که جای هیچ خدشه ای در ان نیست) بطلان مدعای اصلی دجال واضح گردید .

اکنون ثابت گشت که با نفی سهو و نسیان از ملائکه ، ادعای جاهلانه ی دجال در اختصاص داشتن این امر به خدا و محال بودن تحقق ان در مخلوق نیز ، نقش براب گشته است .

دليل سوم :

اما در ادامه برای اثبات دقیق تر این مطلب و نفی سهو و نسیان از انبیا و ائمه ع به حدیث دیگری نیز اشاره میکنیم .

و این بار نیز برای الزام به کتاب خود دجال ناصبی استشهاد مینماییم :

كتاب التوحيد

تفسير سورة التوحيد

وصي ورسول الإمام المهدي

السيد أحمد الحسن

إصدارات أنصار الإمام المهدي
العدد (88)

60 ..... اصدارات أنصار الامام المهدي / قسم التفسير

عن عبد السلام بن صالح الهروي، عن علي بن موسى الرضا، عن أبيه موسى بن جعفر عن أبيه جعفر بن محمد، عن أبيه محمد بن علي، عن أبيه علي بن الحسين، عن أبيه الحسين بن علي، عن أبيه علي بن أبي طالب، قال: قال رسول الله: (ما خلق الله خلقاً أفضل مني ولا أكرم عليه مني، قال علي: فقلت: يارسول الله فأنت أفضل أم جبرئيل ؟ فقال: يا علي، إن الله تبارك وتعالى فضل أنبياءه المرسلين على ملائكته المقربين، وفضلني على جميع النبيين والمرسلين، والفضل بعدي لك يا علي وللأئمة من بعدك، وإن الملائكة لخدامنا وخدام محبينا.

يا علي، الذين يحملون العرش ومن حوله يسبحون بحمد ربهم ويستغفرون للذين آمنوا بولايتنا، يا علي لولا نحن ما خلق الله آدم ولا حواء ولا الجنة ولا النار، ولا السماء ولا الأرض، فكيف لا نكون أفضل من الملائكة، وقد سبقناهم إلى معرفة ربنا وتسبيحه وتهليله وتقديسه، لأن أول ما خلق الله عزوجل خلق أرواحنا فأنطقنا بتوحيده وتحميده.

ثم خلق الملائكة فلما شاهدوا أرواحنا نوراً واحداً استعظموا أمرنا، فسبحنا لتعلم الملائكة إنا خلق مخلوقون، وأنه منزه عن صفاتنا، فسبحت الملائكة بتسبيحنا ونزهته عن صفاتنا ، فلما شاهدوا عظم شأننا هللنا، لتعلم الملائكة أن لا إله إلا الله وإنا عبيد ولسنا بآلهة يجب أن نعبد معه أو دونه، فقالوا: لا إله إلا الله، فلما شاهدوا كبر محلنا كبّرنا لتعلم الملائكة أن الله أكبر من أن ينال عظم المحل إلا به، فلما شاهدوا ما جعله الله لنا من العز والقوة قلنا: لا حول ولا قوة إلا بالله لتعلم الملائكة أن لا حول لنا ولا قوة إلا بالله، فلما شاهدوا ما أنعم الله به علينا وأوجبه لنا من فرض الطاعة قلنا: الحمد لله لتعلم الملائكة ما يحق لله تعالى ذكره

در روایت فوق (علل الشرائع، ج1، ص: 5) که احمد بصری نیز به ان استشهاد کرده است

رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله فرمودند:

خداوند متعال موجودی را برتر و عزیزتر از من نیافریده. علی علیه السّلام فرمودند: عرضه داشتم: شما برتر هستید یا جبرئیل؟ پیامبر فرمودند: یا علی حقّ تبارك و تعالی انبیاء را بر فرشتگان مقرّبش برتر نمود و من را بر تمام انبیاء تفضیل داد و برتری بعد از من برای تو و امامان بعد از تو است، فرشتگان خدمتکاران ما او دوستان ما هستند ... با این وصف چگونه ما برتر از فرشتگان نباشیم در حالی که پیش از ایشان به پروردگارمان معرفت پیدا کرده و به تسبیح و تهلیل و تقدیسش پرداختهایم زیرا اوّل موجودی که پروردگار عالمیان آفرید ارواح ما بود ...

پس چگونه ملائکه ای که خدام پیامبر ص و ائمه ع میباشند و توسط ائمه ع توحید و تهلیل و تسبیح را فراگرفته اند و ... معصوم از سهو و نسیان و غفلت اند ! اما اولیاء انها و اول ماخلق الله و اشرف و اعظم و افضل مخلوقات متصف به این صفات نباشند !!! و همواره درخور و مبتلای به نسیان و سهو و خطا و غفلت باشند !!!

تمام اینها جدای از ادله ی عقلی است که بر لزوم عصمت از سهو و نسیان اقامه شده است و صدها جلد کتاب توسط محدثین عظام و علمای شیعه در طول ۱۲ قرن نگاشته شده است ...

و این مطلبی است که در روایات اهل بیت علیهم السلام صریحا به ان اشاره شده است

و هر چند همین موارد در ابطال جمیع توهمات دجال جاهل بصری کفایت مینمود

لکن جهت تکمیل مطلب ، مختصرا به ذکر بعض ادله ی نقلی دیگر نیز خواهیم پرداخت :

دلیل چهارم :

همانطور که در دلیل اول بیان شد احمد بصری با استشهاد به حدیث جنود عقل و جهل اعتراف به ان کرده بود که پیغمبر اکرم همان عقل میباشند که اول ماخلق الله میباشد .

و با این اعتراف جنود جهل را از وجود پیامبر ص نفی میگردد که از جمله ی این جنود جهل سهو و نسیان میباشد .

اکنون باز به کتابی دیگر که احمد در ان به این حدیث استشهاد کرده است اشاره میکنیم . و تتمه ی متن حدیث را که دجال ناصبی از ذکر ان بیزار و هراسان است را ذکر مینماییم .

چرا که اکنون به برهانی که در متن خود حدیث جنود عقل و جهل موجود است ، اشاره مینماییم .

تا ثابت نماییم طبق نص خود حدیث شریف این جنود از نبی و امام ع نفی شده است و جنود عقل در وجود نبی و امام ع جمع گردیده است .

كتاب العقل والجهل ١١

١٤ - عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَدِيدٍ، عَنْ سَمَاعَةَ بْنِ مِهْرَانَ قَالَ: كُنْتُ عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللهِ عليه السلام وعِنْدَهُ جَمَاعَةٌ مِنْ مَوَالِيهِ، فَجَرَى ذِكْرُ الْعَقْلِ والْجَهْلِ، فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللهِ عليه السلام: اعْرِفُوا الْعَقْلَ وجُنْدَهُ والْجَهْلَ وجُنْدَهُ تَهْتَدُوا، قَالَ سَمَاعَةُ: فَقُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ لَا نَعْرِفُ إِلَّا مَا عَرَّفْتَنَا، فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللهِ عليه السلام: إِنَّ اللهَ عَزَّ وجَلَّ خَلَقَ الْعَقْلَ وهُوَ أَوَّلُ خَلْقٍ مِنَ الرُّوحَانِيِّينَ عَنْ يَمِينِ الْعَرْشِ مِنْ نُورِهِ فَقَالَ لَهُ: أَدْبِرْ فَأَدْبَرَ؛ ثُمَّ قَالَ لَهُ: أَقْبِلْ فَأَقْبَلَ؛ فَقَالَ اللهُ تَبَارَكَ وتَعَالَى: خَلَقْتُكَ خَلْقاً عَظِيماً وكَرَّمْتُكَ عَلَى جَمِيعِ خَلْقِي، قَالَ: ثُمَّ خَلَقَ الْجَهْلَ مِنَ الْبَحْرِ الْأُجَاجِ ظُلْمَانِيّاً فَقَالَ لَهُ: أَدْبِرْ فَأَدْبَرَ؛ ثُمَّ قَالَ لَهُ: أَقْبِلْ فَلَمْ يُقْبِلْ فَقَالَ لَهُ: اسْتَكْبَرْتَ؟ فَلَعَنَهُ، ثُمَّ جَعَلَ لِلْعَقْلِ خَمْسَةً وسَبْعِينَ جُنْداً فَلَمَّا رَأَى الْجَهْلُ مَا أَكْرَمَ اللهُ بِهِ الْعَقْلَ ومَا أَعْطَاهُ أَضْمَرَ لَهُ الْعَدَاوَةَ فَقَالَ الْجَهْلُ: يَا رَبِّ هَذَا خَلْقٌ مِثْلِي خَلَقْتَهُ وكَرَّمْتَهُ وقَوَّيْتَهُ، وأَنَا ضِدُّهُ، ولَا قُوَّةَ لِي بِهِ، فَأَعْطِنِي مِنَ الْجُنْدِ مِثْلَ مَا أَعْطَيْتَهُ فَقَالَ: نَعَمْ، فَإِنْ عَصَيْتَ بَعْدَ ذَلِكَ أَخْرَجْتُكَ وجُنْدَكَ مِنْ رَحْمَتِي. قَالَ: قَدْ رَضِيتُ. فَأَعْطَاهُ خَمْسَةً وسَبْعِينَ جُنْداً فَكَانَ مِمَّا أَعْطَى الْعَقْلَ مِنَ الْخَمْسَةِ والسَّبْعِينَ الْجُنْدَ:

الْخَيْرُ وهُوَ وَزِيرُ الْعَقْلِ وجَعَلَ ضِدَّهُ الشَّرَّ وهُوَ وَزِيرُ الْجَهْلِ؛ والْإِيمَانُ وضِدُّهُ الْكُفْرُ؛ والتَّصْدِيقُ وضِدُّهُ الْجُحُودُ؛ والرَّجَاءُ وضِدُّهُ الْقُنُوطُ؛ والْعَدْلُ وضِدُّهُ الْجَوْرُ؛ والرِّضَا وضِدُّهُ السُّخْطُ؛ والشُّكْرُ وضِدُّهُ الْكُفْرَانُ؛ والطَّمَعُ وضِدُّهُ الْيَأْسُ؛ والتَّوَكُّلُ وضِدُّهُ الْحِرْصُ؛ والرَّأْفَةُ وضِدُّهَا الْقَسْوَةُ؛ والرَّحْمَةُ وضِدُّهَا الْغَضَبُ؛ والْحِلْمُ وضِدُّهُ الْجَهْلُ؛ والْفَهْمُ وضِدُّهُ الْحُمْقُ؛ والْعِفَّةُ وضِدُّهَا التَّهَتُّكُ؛ والزُّهْدُ وضِدُّهُ الرَّغْبَةُ؛ والرِّفْقُ وضِدُّهُ الْخُرْقُ؛ والرَّهْبَةُ وضِدُّهُ الْجُرْأَةُ؛ والتَّوَاضُعُ وضِدُّهُ الْكِبْرُ؛ والتُّؤَدَةُ وضِدُّهَا التَّسَرُّعُ؛ والْحِلْمُ وضِدُّهَا السَّفَهُ؛ والصَّمْتُ وضِدُّهُ الْهَذَرُ؛ والِاسْتِسْلَامُ وضِدُّهُ الِاسْتِكْبَارُ؛ والتَّسْلِيمُ وضِدُّهُ الشَّكُّ؛ والصَّبْرُ وضِدُّهُ الْجَزَعُ؛ والصَّفْحُ وضِدُّهُ الِانْتِقَامُ؛ والْغِنَى وضِدُّهُ الْفَقْرُ؛ والتَّذَكُّرُ وضِدُّهُ السَّهْوُ؛ والْحِفْظُ وضِدُّهُ النِّسْيَانُ؛ والتَّعَطُّفُ وضِدُّهُ الْقَطِيعَةُ؛ والْقُنُوعُ وضِدُّهُ الْحِرْصُ؛ والْمُؤَاسَاةُ وضِدُّهَا الْمَنْعُ؛ والْمَوَدَّةُ وضِدُّهَا الْعَدَاوَةُ؛ والْوَفَاءُ وضِدُّهُ الْغَدْرُ؛ والطَّاعَةُ وضِدُّهَا الْمَعْصِيَةُ؛ والْخُضُوعُ وضِدُّهُ التَّطَاوُلُ؛ والسَّلَامَةُ وضِدُّهَا الْبَلَاءُ؛ والْحُبُّ وضِدُّهُ الْبُغْضُ؛ والصِّدْقُ وضِدُّهُ الْكَذِبُ؛ والْحَقُّ وضِدُّهُ الْبَاطِلُ؛ والْأَمَانَةُ وضِدُّهَا الْخِيَانَةُ؛ والْإِخْلَاصُ وضِدُّهُ الشَّوْبُ؛ والشَّهَامَةُ وضِدُّهَا الْبَلَادَةُ؛ والْفَهْمُ وضِدُّهُ الْغَبَاوَةُ؛ والْمَعْرِفَةُ وضِدُّهَا الْإِنْكَارُ؛ والْمُدَارَاةُ وضِدُّهَا الْمُكَاشَفَةُ؛ وسَلَامَةُ الْغَيْبِ وضِدُّهَا الْمُمَاكَرَةُ؛ والْكِتْمَانُ وضِدُّهُ الْإِفْشَاءُ؛ والصَّلَاةُ وضِدُّهَا الْإِضَاعَةُ؛ والصَّوْمُ وضِدُّهُ [illegible] والْجِهَادُ وضِدُّهُ النُّكُولُ؛ والْحَجُّ وضِدُّهُ نَبْذُ الْمِيثَاقِ؛ وصَوْنُ الْحَدِيثِ وضِدُّهُ النَّمِيمَةُ؛ [illegible] وضِدُّهُ الْعُقُوقُ؛ والْحَقِيقَةُ وضِدُّهَا الرِّيَاءُ؛ والْمَعْرُوفُ وضِدُّهُ الْمُنْكَرُ؛ والسِّتْرُ وضِدُّهُ التَّبَرُّجُ؛ [illegible] وضِدُّهَا الْإِذَاعَةُ؛ والْإِنْصَافُ وضِدُّهُ الْحَمِيَّةُ؛ والتَّهْيِئَةُ وضِدُّهَا الْبَغْيُ؛ والنَّظَافَةُ وضِدُّهَا الْقَذَرُ؛ والْحَيَاءُ وضِدُّهَا الْجَلَعُ؛ والْقَصْدُ وضِدُّهُ الْعُدْوَانُ؛ والرَّاحَةُ وضِدُّهَا التَّعَبُ؛ والسُّهُولَةُ وضِدُّهَا الصُّعُوبَةُ؛

والْبَرَكَةُ وضِدُّهَا الْمَحْقُ؛ والْعَافِيَةُ وضِدُّهَا الْبَلَاءُ؛ والْقَوَامُ وضِدُّهُ الْمُكَاثَرَةُ؛ والْحِكْمَةُ وضِدُّهَا الْهَوَاءُ؛ والْوَقَارُ وضِدُّهُ الْخِفَّةُ؛ والسَّعَادَةُ وضِدُّهَا الشَّقَاوَةُ؛ والتَّوْبَةُ وضِدُّهَا الْإِصْرَارُ؛ والِاسْتِغْفَارُ وضِدُّهُ الِاغْتِرَارُ؛ والْمُحَافَظَةُ وضِدُّهَا التَّهَاوُنُ؛ والدُّعَاءُ وضِدُّهُ الِاسْتِنْكَافُ؛ والنَّشَاطُ وضِدُّهُ الْكَسَلُ؛ والْفَرَحُ وضِدُّهُ الْحَزَنُ؛ والْأُلْفَةُ وضِدُّهَا الْفُرْقَةُ؛ والسَّخَاءُ وضِدُّهُ الْبُخْلُ.

فَلَا تَجْتَمِعُ هَذِهِ الْخِصَالُ كُلُّهَا مِنْ أَجْنَادِ الْعَقْلِ إِلَّا فِي نَبِيٍّ أَوْ وَصِيِّ نَبِيٍّ، أَوْ مُؤْمِنٍ قَدِ امْتَحَنَ اللهُ قَلْبَهُ لِلْإِيمَانِ، وأَمَّا سَائِرُ ذَلِكَ مِنْ مَوَالِينَا، فَإِنَّ أَحَدَهُمْ لَا يَخْلُو مِنْ أَنْ يَكُونَ فِيهِ بَعْضُ هَذِهِ الْجُنُودِ حَتَّى يَسْتَكْمِلَ ويَنْقَى مِنْ جُنُودِ الْجَهْلِ، فَعِنْدَ ذَلِكَ يَكُونُ فِي الدَّرَجَةِ الْعُلْيَا مَعَ الْأَنْبِيَاءِ والْأَوْصِيَاءِ، وإِنَّمَا يُدْرَكُ ذَلِكَ بِمَعْرِفَةِ الْعَقْلِ وجُنُودِهِ، وبِمُجَانَبَةِ الْجَهْلِ وجُنُودِهِ وَفَّقَنَا اللهُ وإِيَّاكُمْ لِطَاعَتِهِ ومَرْضَاتِهِ.

العجل: الجزء الأول/السيد أحمد الحسن عليه السلام ٢٥

إفاضة الصورة المثالية عليها، وهكذا يصبح كالأنعام بل أضل سبيلاً؛ لأنه خُلق ليقبل فأدبر، وخُلق ليعقل فأبى إلا الجهل، وخُلق ليحيا فأبى إلا الموت.

قال أبو عبد الله عليه السلام: (إنّ الله عز وجل خلق العقل وهو أول خلق من الروحانيين عن يمين العرش من نوره، فقال أدبر فأدبر ثم قال له أقبل فأقبل. فقال الله تبارك وتعالى خلقتك خلقاً عظيماً وكرمتك على جميع خلقي، قال: ثم خلق الجهل من البحر الأجاج ظلمانياً، فقال له أدبر فأدبر، ثم قال له أقبل فلم يقبل، فقال له استكبرت فلعنه ...) [1].

١- الكافي: ج١ ص٢١، الخصال للصدوق: ص٥٨٩، تحف العقول: ص٤٠١، بحار الأنوار [illegible] ص٣١٠.

أصول الكافي

ثقة الإسلام
الشيخ محمد بن يعقوب الكليني
المتوفى سنة ٣٢٩ هـ

الجزء الاول

منشورات الفجر
بيروت - لبنان

العجل

الجزء الاول

المذنب المفسر

أحمد الحسن

همانطور که ملاحظه میفرمایید و قبلا نیز ذکر شد :

از جمله ی جنود جهل سهو و نسیان است

و ضد ایندو در جنود عقل تذکر و حفظ میباشد

ولکن نکته مهم انست که امام ع بعد از ذکر جنود عقل و جهل میفرمایند :

فَلَا تَجْتَمِعُ هَذِهِ الْخِصَالُ كُلُّهَا مِنْ أَجْنَادِ الْعَقْلِ إِلَّا فِي نَبِيٍّ أَوْ وَصِيِّ نَبِيٍّ أَوْ مُؤْمِنٍ قَدِ امْتَحَنَ اللَّهُ قَلْبَهُ لِلْإِيمَانِ

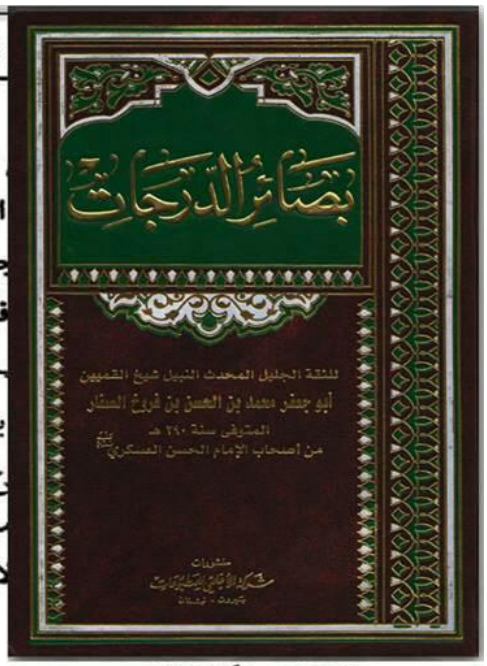
پس تمام این صفات (هفتاد و پنجگانه) که لشکریان عقلند در وجود کسی جمع نشود جز در پیغمبر یا وصی پیامبر . و یا مؤمنی که خدا دلش را بایمان آزموده است .

پس انچه از حدیث فوق ثابت است انستکه به نص روایت ، وجود نبی و امام ، خالی از جنود جهل بوده ، و مستجمع جنود عقل میباشد .

که یکی از این جنود جهل ، سهو و نسیان است .

دلیل پنجم : روح القدس

مطابق روایات متعدد ، در عموم مردم چهار روح وجود دارد .و در نبی و امام پنج روح . که یکی از این روح ها روح القدس میباشد . و چنانچه فرموده اند : روح القدس لا ینام و لا یغفل و لا یلهو و لا یسهو . ویژگی تایید امام به روح القدس انست که امام ع بواسطه ی این روح ، از غفلت و لهو و سهو و نسیان محفوظ و مصون میباشد .

عبد الله عليه السلام قال: قال رسول الله صلى الله عليه وآله: **يا أيها القدس أنه لم تمت نفس حتى تستوفي أقصى رزقها حملوا في الطلب ولا يحملنّكم استبطاء شيء مما فإن الله لا ينال ما عنده إلا بالطاعة.**

حابنا عن موسى بن عمر عن محمد بن بشار بر قال: قال أبو جعفر عليه السلام: **إن الله خلق الأنبياء ح القوة وروح الإ يمان وروح الحياة وروح الشهوة ن الله وسائر هذه الأرواح يصيبها الحدثان فروح لا يلعب وبروح القدس علموا يا جابر ما دون**

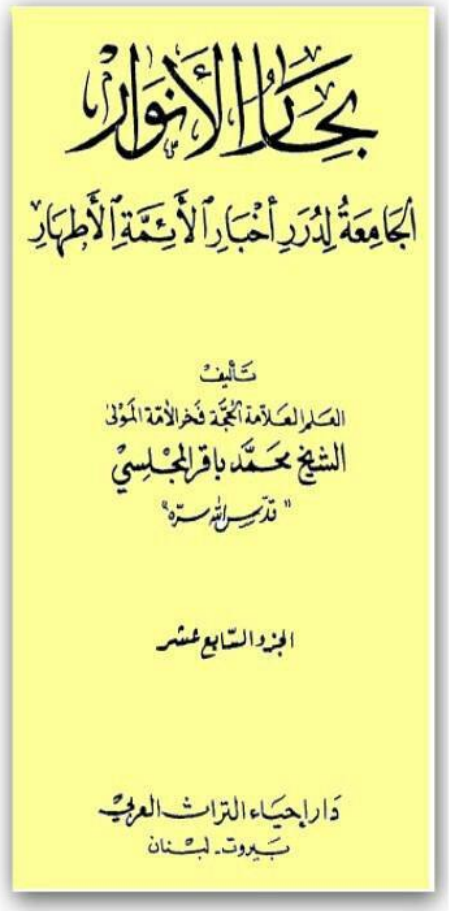
(١٣) حدّثنا الحسين بن محمد بن عامر عن معلّى بن محمد حدّثني أبو الفضل عبد الله بن إدريس عن محمد بن سنان عن المفضل بن عمر قال: سألت أبا عبد الله عليه السلام عن علم الإمام بما في أقطار الأرض وهو في بيته مرخى عليه ستره فقال: **يا مفضّل إن الله تبارك وتعالى جعل للنبي صلى الله عليه وآله خمس أرواح روح الحياة فبه دب ودرج وروح القوة فبه نهض وجاهد وروح الشهوة فبه أكل وشرب وأتى النساء من الحلال وروح الإ يمان فبه أمر وعدل وروح القدس فبه حمل النبوّة فإذا قبض النبيّ صلى الله عليه وآله انتقل روح القدس فصار في الإمام وروح القدس لا ينام ولا يغفل ولا يلهو ولا يسهو والأربع الأرواح تنام وتلهو وتغفل وتسهو وروح القدس ثابت يرى به ما في شرق الأرض وغربها وبرّها وبحرها**، قلت: جعلت فداك يتناول الإمام ما ببغداد بيده؟ قال: **نعم وما دون العرش.**

دلیل ششم :

روایت امام صادق علیه السلام از امیر المومنین ع در تفسیر نعمانی :

که امیر المومنین ع در ذکر صفات و شرایط امام میفرمایند :

امام ، معصوم از ذنوب و گناهان صغیره و کبیره میباشد . در فتوا به شرع نمی لغزد و در پاسخ به سوال خطا نمیکند و سهو نمیکند و نسیان و فراموشی ندارد و مشغول لهو و بیهوده نمیگردد .

المشهور عن الرضا عليه السلام في وصف الإمام « فهو معصوم مؤيّد موفّق مسدّد قد أمن من الخطإ و الزلل و العثار » و سيأتي في تفسير النعماني في كتاب القرآن بإسناده عن إسماعيل بن جابر ، عن الصادق عليه السلام ، عن أمير المؤمنين عليه السلام في بيان صفات الإمام قال: « فمنها أن يعلم الإمام المتولّي عليه أنّه معصوم من الذنوب كلّها صغيرها و كبيرها ، لا

ج ١٧ باب سهوه و نومه عليه السلام عن الصلاة -١٠٩-

يزلّ في الفتيا ولا يخطيء في الجواب ، ولا يسهو ولا ينسى ، ولا يلهو بشيء [١] من أمر الدنيا - وساق الحديث الطويل إلى ان قال : - وعدلوا عن أخذ الأحكام من أهلها ممّن فرض الله طاعتهم [٢] . ممّن لايزلّ ولا يخطيء ولا ينسى [٣] » و غيرها من الأخبار الدالّة بفحاويها على تنزّههم عنها ، و كيف يسهو في صلاته من كان يرى من خلفه كما يرى من بين يديه ، ولم يغيّر النوم منه شيئاً ، و يعلم مايقع في شرق الأرض و غربها ، و يكون استغراقه في الصلاة بحيث لايشعر بسقوط الرداء عنه ولا مايقع عليه .

وقال المحقّق الطوسي رحمه الله في التجريد : ويجب في النبيّ عليه السلام العصمة ليحصل الوثوق ، فيحصل الغرض ، و لوجوب متابعته وضدّها ، وللإنكار عليه ، و كمال العقل والذكاء والفطنة وقوّة الرأي و عدم السهو ، و كلّما ينفر عنه من دناءة الآباء وعهر [٤] الأمّهات والفظاظة والغلظ والأبنة وشبهها والأكل على الطريق وشبهه [٥] .

وقال العلّامة الحلّي قدّس الله روحه في شرح الكلام الأخير ، أي يجب في النبيّ كمال العقل وهو ظاهر ، وأن يكون في غاية الذكاء والفطنة وقوّة الرأي بحيث لايكون ضعيف الرأي ، متردّداً في الأمور متحيّراً ، لأنّ ذلك من أعظم المنفرات عنه ، و أن لا يصحّ عليه السهو لئلّا يسهو عن بعض ما أمر بتبليغه ، وأن يكون منزّهاً عن دناءة الآباء وعهر الأمّهات ، لأنّ ذلك منفر عنه ، وأن يكون منزّهاً عن الفظاظة والغلظة لئلّا تحصل

انچه ذکر شد تنها بعض از ادله ی نقلی در رد ادعای دجال ناصب و جاهل بصری بود . و ابطال ادعای او بر عدم وجود دلیل نقلی در نفی سهو و نسیان از معصوم ع . و در انچه ذکر شد برای اثبات کذب و جهل امام النار مارقین کفایت است .

لکن این بحث از حیوث دیگری نیز قابل توجه است : همچون بحث عقلی و ادله ی عقلی لزوم عصمت امام ع از سهو و نسیان .

و یا توهمی که بعض جهال از کلام شیخ صدوق داشته اند و گمان کرده اند که شیخ صدوق ره قائل به سهو النبی بوده است . وحال انکه شیخ ره قائل به اسهاء بوده است . و بین سهو و اسهاء تفاوت فاحش است برای انکه اهل علم باشد. هرچند طبق مشهور ، حتی اسهاء نیز از نبی و امام مرتفع است و حتی توسط شیخ مفید ره نیز به نظریه ی اسهاء شیخ صدوق خدشه و اعتراض وارد شده است. لکن انچه مهم است انست که شیخ صدوق نیز قائل به سهو نبوده است .

و همچنین بحث در مورد ایاتی که از انها توهم نسیان انبیاء شده است . که تمام این مطالب توسط علمای شیعه در قرون متعدد شرح و بررسی مفصل شده است. همچون (تنزیه الانبیاء و الائمه) و (الشافی) سید مرتضی. و هر کس طالب تدقیق است میتواند به کتب انها در اثبات عصمت مراجعه نماید .

و الحمد لله رب العالمین